

Evropska komisija

© Frank Vassen

Odziv Komisije na evropsko državljansko pobudo »Rešimo čebele in kmete!«

5. april 2023
#EUGreenDeal
#EUTakeTheInitiative

Evropska državljanska pobuda
»**Rešimo čebele in kmete:**
Čebelam prijazno kmetijstvo za
zdravo okolje«

podpira jo več kot **1 milijon državljanov**
po vsej EU

Pobuda Komisijo poziva k:

- postopni odpravi sintetičnih pesticidov do leta 2035
- obnovi biotske raznovrstnosti v kmetijstvu
- podpri kmetov pri tem prehodu

Zakaj je pomembna

Medsebojno povezane krize zaradi podnebnih sprememb, onesnaževanja in izgube biotske raznovrstnosti ogrožajo evropsko kmetijstvo in dolgoročno prehransko varnost.

Brez opravevalcev ni življenja na tem planetu. Izguba žuželčnih opravevalcev bi destabilizirala delovanje ekosistemov.

80 % vrst poljščin in divjih cvetočih rastlin je odvisnih od opravevanja, ki ga izvajajo živali.

V EU populacije ene od treh vrst čebel, metuljev in hroščev upadajo.

© Getty Images

Okolje

Odziv Komisije

- Komisija pozdravlja to pobudo, saj podnebne spremembe in izguba biotske raznovrstnosti predstavljajo vse večji izzivi za evropsko kmetijstvo.
- Trenutno je prednostna naloga prizadevanje za **hitro sprejetje** zakonodajnih predlogov, ki jih je pripravila Komisija in o katerih se trenutno pogajata Evropski parlament in Svet EU, pri čemer je treba **ohraniti visoke ambicije**.
- Učinkovita in pravočasna **uvedba** zakonskih predlogov ter **skupne kmetijske politike (SKP)** v okviru **evropskega zelenega dogovora** je bistvenega pomena.

Od začetka izvajanja evropske državljanske pobude leta 2019 je Komisija v okviru evropskega zelenega dogovora sprejela ambiciozne ukrepe za zaustavitev upadanja števila oprasovalcev in zagotovitev trajnosti prehranskih sistemov:

Prenovljena pobuda EU za oprasovalce: Novi dogovor za oprasovalce

- ✿ **42 ukrepov** za **odpravo vzrokov** upadanja števila oprasovalcev, **izboljšanje znanja** in **mobilizacijo vseh akterjev** v družbi

Strategija EU »od vil do vilic« in strategija za biotsko raznovrstnost

- ✿ **10 %** kmetijskih površin bi moralo biti pokritih s krajinskimi značilnostmi **visoke raznolikosti**, na primer z varovalnimi pasovi, praho s ali brez kolobarjenja, živimi mejami, ribniki, da se obnovi biotska raznovrstnost v kmetijstvu.
- ✿ Vsaj **25 %** kmetijskih zemljišč mora biti namenjenih **ekološkemu kmetovanju**.
- ✿ **Do leta 2030 je treba zmanjšati izgube hranil** v kmetijstvu **za vsaj 50 %** in hkrati zagotoviti, da se rodovitnost tal ne bo poslabšala.

Predlog zakona o obnovi narave

- ✿ **Novi zavezujoči cilji** za **obnovo kmetijskih ekosistemov**
- ✿ **Zaustavitev upadanja** populacij oprasovalcev **do leta 2030** in redno spremljanje le-teh

Predlog uredbe o trajnostni rabi pesticidov

- ✿ **Zmanjšanje tveganja in uporabe kemičnih pesticidov** v kmetijstvu EU **za 50 % do leta 2030**
- ✿ Sredstva SKP, **namenjena kot 5-letno nadomestilo za kmete** v prehodnem obdobju

Skupna kmetijska politika EU 2023–2027

- ✿ Sredstva SKP so povezana z **vrsto okoljskih pogojev**, ki zajemajo **90 %** kmetijskih površin v EU.
- ✿ **100 milijard evrov**, namenjenih za **podporo kmetom** pri zelenem preходу.
- ✿ **49,5 milijonov hektarjev** bo zajetih v **dodatne ukrepe** za ohranjanje/obnovo biodiverzitete ali zmanjšanje uporabe pesticidov. Podprte kmetijske prakse lahko vključujejo **ekološko kmetovanje, agroekologijo** ali **prezizno kmetovanje**.

Globalne zaveze EU

- ✿ V **globalnem okviru za biotsko raznovrstnost**, dogovorjenem decembra 2022 v Montrealu, so se EU in njene države članice zavezale, da bodo **do leta 2030 za polovico zmanjšale splošno tveganje**, ki ga predstavljajo pesticidi.

